

Innvandrerne Landsorganisasjon
Motzfeldtsgate 1
0197 Oslo

Barne- og likestillingsdepartementet
P.B 8036 DEP
Oslo 0030

Langesund, 29.12.09

SVAR PÅ HØRING - NOU 2009: 14 - ET HELHETLIG DISKRIMINERINGSVERN.

INLO viser til departementets høringsbrev av 26.06.2009.

INLO er en organisasjon som har som delmål blant annet ”å arbeide for å avskaffe alle innvandreriendtlige og/eller diskriminerende lover, regler og praksiser i samfunnet”. Derfor setter vi stor pris på at vi ble invitert til å bidra i denne høringsrunden.

INLO mener at innvandringen har gjort Norge til et bedre land å leve i. At mange fra andre land velger å bosette seg her i landet er et gode som gir innbyggerne nye impulser, nye idéer, en rikere kultur og et mer mangfoldig land. Forslag til en ny samlet lov mot diskriminering viser at den norske staten ønsker å inkludere og beskytte de nye grupper som kommer til landet på lik linje med andre minoriteter. Loven vil styrke de positive sidene ved innvandringen, og minske konfliktene som gjerne følger sosiale endringer. Vi vet at det fins diskriminering på forskjellig grunnlag og vi er positive til at lovverket tilpasses nye forhold og forbedres.

INLO mener at en ny samlet lov mot diskriminering som skal erstatte likestillingsloven, lov mot etnisk diskriminering og diskriminerings- og tilgjengelighetsloven, samt enkelte bestemmelser i arbeidsmiljøloven kapittel 13 er et positivt tiltak i Norge. Dette kan muligens bidra til å unngå stigmatisering av de gruppene som fra før omfattes av de lover som denne loven erstatter. En ny samlet loven mot diskriminering kan stimulere til mer samarbeid og forståelsen av hverandres situasjon og behov for beskyttelse.

Om §1 Formål.

INLO er enig med utvalgets flertall som foreslår i § 1 Formål, at lovens liste over diskrimineringsgrunnlag suppleres med en sekkekategori, som innebærer at også ”andre liknende vesentlige forhold ved en person” kan påberopes under diskrimineringsvernet.

I punkt 13.4, siste avsnitt står: ” I flertallets forslag til regulering av sekkekategorien er det gjort unntak fra reglene om delt bevisbyrde i forslaget til § 28 og krav på oppreisning for ikke-økonomisk skade og erstatning for økonomisk tap i forslaget til § 29. Diskrimineringsforbudet på

INLO

Innvandrerne landsorganisasjon
Etablert 1994

Motzfeldtsgate 1 N-0187 Oslo
Bankkonto 5083 05 63625

Tlf. 22 17 36 65
Org. nr. 976 223 659

E-post inlo@inlo.no
Web www.inlo.no

grunn av sekke kategorien gir dermed et svakere vern for den som mener seg diskriminert. Etter mindretallets syn innebærer dette et slags diskrimineringsforbud «light» lovfesting.” For å unngå en slik ”light” utgave, foreslår INLO at i §28 Bevisbyrde, andre ledd og §29 Oppreisning og erstatning 3.ledd utgår.

Om § 39 Nemndas vedtaksmyndighet.

INLO støtter tilleggsforslag fra Brækhus, Craig og Tøssebro i § 39 Nemndas vedtaksmyndighet. Forslaget fra dem lyder:” Nemnda kan treffe vedtak om arbeidsgivers plikt til å betale oppreisning for ikke-økonomisk skade etter § 29 første og andre ledd.”

Vi viser til side 331, om Sæbønes forslag og støtter dette, slik at ordene ”med unntak av § § 18 og 19” i første ledd utgår.

INLO bemerker at punkt 14.6, side 182 sier eksplisitt at saker om diskriminering på flere grunnlag, både multiplert diskriminering og interseksjonalitet, er vernet av loven.

§ 18 Plikten til universell utforming, bemerkning om mulige kryssende hensyn

Plikten til universell utforming er en veldig viktig bestemmelsen i diskriminerings- og tilgjengelighetsloven. INLO sier seg enig i at plikten til universell utforming kommer ikke bare personer med nedsatt funksjonsevne til gode. Fysiske forhold skal ifølge ordlyden i § 9 utformes slik de skal kunne benyttes av *flest mulig*.

Bemerkning:

I dag utformes toalettene slik at de kan brukes av alle. INLO vil påpeke at en kjønnsnøytral merkning av toalettene kan skape vanskeligheter for personer hvor deres religion krever kjønnsdelte rom. Derfor ber INLO at det vises hensyn slik at dersom de berørte ber om merkning, kan dette skje uten at de blir stigmatiserte. Dialog og brukermedvirkning er effektive redskaper. INLO viser til gode erfaringer fra våre representanter i forskjellige NAV-brukerutvalg da utforming av nye NAV-kontor var på dagsorden.

§ 24 Lik lønn for arbeid av lik verdi uavhengig av kjønn

INLO sier seg enig i betraktninger i Kap.19.2.4.3 Likelønn og øvrige diskrimineringsgrunnlag. Undersøkelser som viser at lønn varierer med etnisitet, alder eller funksjonsnedsettelse, underbygges av våre erfaringer, derfor foreslår INLO at § 24 gjelder ikke bare for kjønn, men for alle diskrimineringsgrunnlag nevnt i § 4.

INLO

Innvandrerne landsorganisasjon
Etablert 1994

Motzfeldsgate 1 N-0187 Oslo
Bankkonto 5083 05 63625

Tlf. 22 17 36 65
Org. nr. 976 223 659

E-post inlo@inlo.no
Web www.inlo.no

Kommentarer om § 20 Rett til individuell tilrettelegging av kommunale tjenester og § 21 Rett til individuell tilrettelegging i skole- og utdanningsinstitusjoner.

INLO mener at individuell tilrettelegging skulle omfatte mer enn de fysiske forholdene. Det skulle tas hensyn også til barrierer som oppstår i kommunikasjon mellom mennesker og som gjør at noen grupper diskrimineres. I denne sammenheng anser INLO bruk av tolk som en del av den individuelle tilrettelegging. Vi kjenner til situasjoner hvor bruk av tolk utelukkes p.g.a. kostnader. Kanskje oppfatter noen instanser tolking som en ”uforholdsmessig byrde”? Dette ser INLO som en grov diskriminering som pågår i Norge. I mange situasjoner er bruk av tolk helt nødvendig for å nedbygge kommunikasjonsbarrierer. INLO vil ikke godta at svake ressurser i en virksomhet setter grupper utenfor samfunnet. INLO har kjennskap til at knappe økonomiske ressurser i kommunale/statlige virksomheter avgjør om en person blir utelukket i kommunikasjonen og individets rett til like behandling settes i fare.

Konklusjon

INLO har store forventninger om en ny samlet lov mot diskriminering. Vi håper loven gir muligheter og stimulere til mer samarbeid og forståelsen av hverandres situasjon og behov for beskyttelse. INLO syns at det er viktig at Regjeringen og Stortinget bevilger de nødvendige økonomiske og menneskelige ressurser til dette arbeidet. For vår del vil vi mobilisere blant våre organisasjoner slik at det blir gjort en effektiv jobb på alle områder for å bekjempe diskriminering på alle grunnlag i Norge.

INLO tror at en ny samlet lov mot diskriminering kan bidra til å virkeliggjøre vårt mål om å oppnå et flerkulturelt, fordomsfritt og inkluderende demokratisk samfunn, hvor nasjonale, etniske og andre minoriteter er likestilt og likeverdige med flertallsbefolkningen. Vi ønsker en kultur hvor både minoritetene og flertallsbefolkningen er villige til å lære av og la seg påvirke av hverandre.

Med vennlige hilsen:

Ana Isabel López Taylor

INLO nestleder

INLO

Innvandrerne landsorganisasjon
Etablert 1994

Motzfeldsgate 1 N-0187 Oslo
Bankkonto 5083 05 63625

Tlf. 22 17 36 65
Org. nr. 976 223 659

E-post info@inlo.no
Web www.inlo.no